

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Naši čč. gg. poverjeniki se morajo mnogo truditi, preden naberejo toliko število udov, kolikor jih je štela Mohorjeva družba v zadnjih letih in zlasti v ravno preteklem letu. Potem pa, ko dojdejo vpisovalne pôle v Celovec, je mnogo dela, da blagajnik vse zneske uknjiži, vse ude pregleda ter nove zapiše v bratovske bukve in na podobice, pôle pa uredi za imenik in natisk; a kaj še je dela potem, preden tiskarna ves ogromni imenik dovrši! Da vse to doženemo o praven času, treba je, da novi in stari udje za goda pristopajo k družbi. Naj se to že zdaj godi; saj ne bo več dolgo, ko po družbenih pravilih nabiro končamo. Do dné 5. sušca je skrajni čas, do katerega imajo gg. poverjeniki doposlati vpisane ude in udnino; kdor se oglasi pozneje, nima pravice do vseh knjig po enem goldinarju, ampak mora plačati za knjige po pravilih toliko, kakor po knjigarnah, in tu veljajo knjige od enega leta še čez 3 gld. 50 kr.

Zatorej prav lepo prosimo častite naše poverjenike, vse duhovnike in rodoljube, naj ob vsaki ugodni priliki v cerkvi kakor zunaj cerkve zopet svojo zgovorno besedo zastavijo v korist Mohorjeve družbe in njenih udov, da nas letos ne bode nikakor manj, ampak kar mogoče še več od lanskega leta. Seveda bo to marsikje že težko slo, zakaj v nekaterih župnijah so — hvala Bogu — že na vrhuncu in ne morejo više, a z druge strani je le še dosti krajev, kjer bi se dalo še mnogo udov pridobiti, ako se ljudstvo bolje in večkrat opomni na Mohorjevo družbo ter se jim razloži velike in mnogovrstne koristi, ki udom dohajajo iz nje. Gotovo duhovnik in vsak pošten človek z bridkostjo opazuje in ga v srce boli, ko vidi, kako neotesana je tu in tam mladina, včasih še celó starina, in koliko se nahaja pri ljudéh še res prave dušne grdobe. Kaj storiti, kako opomoči? Eden najgotovejših pomočkov je Mohorjeva družba! Skušaj človeka zanimati za njene knjige, za njih berilo, pa ga boš ali ohranil nepokvarjenega ter ga više olikal, ali pa mu boš premenil neugodno podobo v tako, da bo zopet človeka dostojna in naposled božja. V to delovati — kdo bi ne hotel, kdor ima srce na pravem mestu: duhovnik za svojo izročeno mu čredo, predstojnik za svoje podložnike, oče in mati za svoje otroke, gospodar za svoje domače ljudi!

Knjige izidejo iste, kakor so napovedane v »Glasniku družbe sv. Mohorja« v letošnjem koledarju. Večinoma so tudi že v stavku in deloma v tisku dovršene, le na »Zgodbah sv. pisma« delujeta najbolj njih marljivi g. pisatelj in potem tiskarna, družbenega koledarja za l. 1897. pa se bomo kmalu lotili. Za zadnjo to knjigo prosimo gg. pisatelje še prav mnogih dušnih prispevkov.

Molitvenik »Marija Devica, majnikova kraljica« se dobi vezan v platno z rudečo obrezo po 40 kr., v usnje z zlato obrezo po 60 kr. doplačila.

Bog nam blagoslovi v novem letu Mohorjevo družbo tako, da bo Slovencem v časno in večno srečo, pa v veliko čast pred svetom! Torej ne nazaj — ampak le naprej!

V Celovcu, dné 16. prosinca 1896. leta.

Odbor.

O koristi bralnih društev.

(Iz govora dr. Fr. Jurtela na zboru markovskega bralnega društva).

Potrebno in primerno se mi zdi, da ponovim nekatere točke govora deželnega poslanca g. dr. Jurtela o naznanu in pomenu bralnih društev. Govornik je zavračal pred vsem tiste, ki takih društev ne marajo podpirati in se jih okleniti, češ, da so nepotrebne novotarije, ki stanejo le denar. Poudarjal je, da smo si Slovenci bralna društva le izposodili pri drugih naprednih narodih, kakor marsikaj družega, o čemur smo se, če tudi že pozno, prepričali, da nam je potrebno in koristno, da smo presadili le izgled drugih na domača tla.

Govornik je naglašal, da je posebno nam slovenskim gospodarjem treba poduka v vseh strokah, ker smo zaostali radi pomanjkanja gospodarskih šol in lastne nemarnosti, ker so se pogoji dobremu gospodarstvu scela premenili, to pa posebno vsled nezgod, ki grozijo poedine vire gospodarskih dohodkov popolnoma zadelati in ugonobiti, kakor strupena rosa in trtna uš vinograde, kuge, ki se prikazujejo pri svinjah, govedih, potem vsled konkurence, katere nam ne dela samo ogerska dežela gledé vseh gospodarskih pridelkov, ampak tudi sosedne dežele, da, celo Amerika in Avstralija! Te konkurence se ne bomo nikdar več znebili, ker ne moremo odpraviti železnice in parobrodov, katerih število raste leto za letom, ker mi nimamo za pridelovanje zrnja in za živinorejo tako ugodnih razmer, kakor drugod. Le lenuhi in neumneži med gospodarji se še dandanes tolažijo in izgovarjajo, češ, moj oče, moj ded je tako gospodaril, pa je imel vsega dovolj, še jaz ne bom drugače!

Navadni delavci imajo za poduk in izobraževanje razna društva in razne liste, isto zapazimo pri obrtnikih, trgovcih, uradnikih in oficirjih. Ali premore delavec, ki živi sebe in svoje le s pičlim zaslužkom več, kakor samostalen gospodar? Ali je trgovec, uradnik, oficir, katerih vsak ima svoje šole, bolje potreben poduka, kakor navaden gospodar? Vsaka stroka gospodarstva ima svoje knjige in liste; vsak gospodar si ne more sam za-se vseh kupiti in naročiti, združiti se jih mora več; tako se stroški razdelé, na enega pride le mali